

CONTRA PLVT. CRIM.

Ἄλλ' ἂν πρὸ δείπνου τὴν μίμῃρην κατέδωμαι.

Nisi ante cœnam sarcimen ego deuorem.

Quid in penultimo versu taxet Plutarchus, nulla coniectura assequor, nisi καργοφώνια forte: id est, obscuritatem aut nouitatem vocis ξιχόβροτες. At verò nihil hac ipsa voce potuisset venustius excogitari, cùm ille Lamachum, tanquam pediculosum militem, notare veller, qui frustra de cristis suis, & tinearum arrosu esset sollicitus, & suos interim capillos à pediculis non præseruaret. Cùm enim λόφος non tantum significet cristam, sed etiam capitis verticem, poeta talem vocem excogitauit, quæ vtrique significationi possit applicari: siue igitur per ξιχόβροτας velis intelligi crinium deuoratrices tineas, & vermes, à quibus cristæ & comæ illarum eroduntur: sicut Lamachus hanc vocem accipit: siue pediculos, qui inertissimi illius Ducis capillos exedant: neutrubi sua verbo venustitas aberit. Quinimò hac ipsa nouitate verborum sesquipedalium Poeta ostendit militum iactantiam, & voces inflatas: quales etiam suis Thraconibus affingit Plautus, Aristophanem in hac re imitatus. Paulò pòst alij duo sequuntur versus: alter Lamachi, alter Dicœopolidis: quos itidem reprehendit Plutarchus:

Αα. Φέρε δέυεθ Γοργόνωτων ἀσπίδος κύκλον.

Fer huc mihi Gorgonuerzum clypei circulum.

Δι. Κάμοι πλακούς τ' τερόνωτων δὸς κύκλον.

Mihi placenta caseuerzum da circulum.

Vocem γοργόνωτων forrè à Comico alienam putat Plutarchus. At illa non fuit aliena à Lamacho, homine militaris disciplinæ, & vanæ virtutis opinione inflato. Nam gloriosi milites, quos poetæ Comici in scenam producant: quia (vt modò dixi) animos præ se ferunt elatos, sublimes, regios, tragicos: idè consimilis etiam illis affingenda est oratio, vt sermo sit character animi, non quidem in poeta, sed in persona, quam ille in theatrum producit. Inspice Terentianum Thraconem, & videbis quam magnificè ille & pompaticè de suis rebus loquatur. Quid? an Plautinus ille Pyrgopolinices non satis tumidè loquitur? Ego, inquit, hanc machæram mihi consolari volo, ne lamentetur, nè ue animum despondeat:

Quia se iam pridem feriatam gestitemi.

Qua misera gestu factum facere ex hostibus.

Et quod parasitus sibi subijcit adulatus hero suo:

Mars haud ausit dicere, neque equiparare suas virtutes ad tuas.

Hoc idem noster Lamachus, miles gloriosus, de se innuit, per hanc vocem γοργόνωτων. Nam Perseo, cuius clypeo caput Gorgonis fuerat inditum, semetipsum obliquè æquiparat. Itaque Dicœopolis, vt factum illum derideat, vocem τερόνωτων in sua parodia γοργονώτω, & placentam clypeo opponit. Vt enim clypeus in tergo aliqua imagine exornatur: ita placenta in tergo obducitur caseo. De hac tota parodia, quid Iulius Cæsar Scaliger, vir non minoris iudicij, quàm Plutarchus, sentiat: hoc in lib. 3. cap. 97. de re Poetica testatum is fecit. Risus (inquit Scaliger) frequens etiam ex Parodia: cùm seriù versum deflectunt in ridiculum. Exempli gratia vnum ponam ex Acharnensibus.

In armorum iudicio apud Æschylum ille fuit:

Δέσποινα πεντήκοντα Νηρηίδων χορόν.

Ad Anguillam à heride transtulit Poeta:

Πρέσβεια πεντήκοντα Κωπηίδων κοράϊ.

Similis modus vbi Lamachus petit arma à puero: Dicœopolis, qui bellica irrideret, propter incommoda, & detestaretur propter atrocitatem: pacemque iccirco & procuraret, & suaderet: contra totidem versibus, ac penè verbis, instrumenta culinaria petit: illud verò festiuissimum, cùm detracturus è lancea thecam, iubet puero, vt altrinsecus teneat, quoad educat ipse. Verùm Dicœopolis imperat puero, vt vetu teneat, è quo ipse turdos eximat. Vides enim facti similitudinem ad vnguem: verùm tantam dissimilitudinem, quanta videtur inter curam viuendi, & ambitionem moriendi.